



Tilannepäivitys PK-yritysten reaaliaikaiseen taloustietoon perustuen 22.8.2023

Yhteenveto, Heinäkuu 2023

- Liikevaihto supistui heinäkuussa **-1.4 %** verrattuna edellisvuoden heinäkuuhun.
- Liikevaihto supistui kesäkuussa **-3 %** verrattuna edellisvuoden kesäkuuhun.
- Taloustilanne kurittaa erityisesti rakentamista, kiinteistöalaa ja teollisuutta.
- Palvelualat sekä kauppa kasvussa verrattuna edellisvuoteen. Erityisesti kaupan ala piristyi heinäkuussa.
- Ostovolyymit supistuivat muilla paitsi terveys- ja sosiaalipalvelut sekä kiinteistöaloilla.
- Ostovolyymi pieneni erityisesti rakentamisen sekä kuljetus- ja varastointi aloilla.
- Keskimääräinen ostovelkojen kierto hidastunut **7 päivää** verrattuna edellisvuoteen.
- Yritysten välinen kauppa jatkuu alhaisella tasolla.
- Käteismyynti ennätysellisen korkeaa kaikilla seuratuilla aloilla.
- Kaupan alan työtunnit edellisvuosia alemmalla tasolla, MaRa- ja SoTe-aloilla työtunnit edellisten vuosien tasolla.

PK-sektorin kaikkien alojen yhteenlaskettu liikevaihto supistui kesäkuussa **-3 %** ja heinäkuussa **-1.4 %** verrattuna edellisvuoden vastaaviin kuukausiin. Yleisen taloustilanteen vaikutukset jakavat yritykset entistä selvemmin voittajina kuluttajakauppaa käteismyynninä käyviin yrityksiin sekä yritysten välistä kauppaa käyviin tilanteesta kärsiviin

yrityksiin. Koronan alkuaikojen kriisialat MaRa, hallinto ja tukipalvelut sekä taiteet, viihde ja virkistys ovat selviä tilanteen voittajia. Hieman yllätyksellisesti parhaiten tilanteessa pärjäsivät koulutussektori ja liikevaihdolla mitattuna tukku- ja vähittäiskaupan sektori.

Huolimatta siitä, miten alan liikevaihto on kehittynyt lähes kaikki toimialat ovat alkaneet säästää vähentämällä ostovolyymiä. Poikkeuksena tästä terveys- ja sosiaalipalvelut, jossa työvoimapulaa paikataan ostopalveluilla. Heinäkuu oli myös kiinteistöalalla poikkeuksellinen, koska alan ostot ylittivät edellisvuoden tason.

PK-yritykset rahoittavat kassansa entistä enemmän myöhästyttämällä ostolaskujen maksamista. Keskimääräinen maksuaika onkin kasvanut jo yli viikolla verrattuna vuodentakaiseen. Maksuaikojen kasvaminenkaan ei seuraa liikevaihtoa vaan eniten ostolaskujen maksamista ovat viivästyttäneet esim. liikevaihtoaan kasvattaneet MaRa-ala ja muut palvelutoiminnan alat.

Käteiskaupassa eletään ennätysellisen hyvää vuotta niissä toimipisteissä, jotka elinvoimaisina pysyvät auki. Osan kasvusta selittää inflaation hintoja nostanut vaikutus, mutta selkeämmin kuluttajien käyttäytymistä ohjannee investointien (esim. asuntokauppojen) vähenemisen kautta siirtyminen palveluiden kuluttamiseen (esim. ravintoloissa käynti).

Uusi tilannepäivitys taas syyskuun viimeisellä viikolla.



Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina verrattuna edelliseen vuoteen

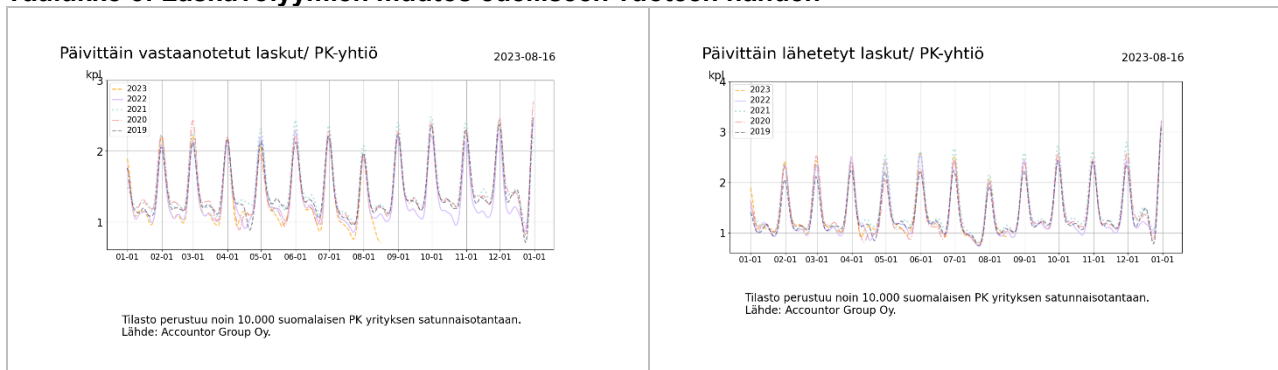
Keskimääräinen liikevaihdon muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina kaikille 1-10 hlö työllistävälle yritykselle painotettuna tilastokeskuksen 2018 yritysmäärillä	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	19 %	13 %	9 %	28 %	72 %	43 %	16 %	13 %	9 %	6 %	4 %	-4 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	18 %	14 %	14 %	23 %	19 %	8 %	8 %	3 %	4 %	2 %	1 %	-3 %
Taiteet, viihde ja virkistys	12 %	16 %	1 %	12 %	68 %	46 %	16 %	8 %	11 %	0 %	6 %	5 %
Rakentaminen	13 %	9 %	10 %	10 %	2 %	-10 %	-15 %	-12 %	-9 %	-10 %	-11 %	-20 %
Koulutus	8 %	0 %	30 %	22 %	38 %	16 %	24 %	22 %	21 %	8 %	29 %	11 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	-8 %	-9 %	-8 %	1 %	4 %	1 %	11 %	10 %	0 %	9 %	-5 %	1 %
Informaatio ja viestintä	18 %	17 %	9 %	21 %	-1 %	5 %	4 %	-2 %	3 %	0 %	3 %	-2 %
Teollisuus	14 %	12 %	10 %	9 %	7 %	-4 %	-3 %	-11 %	-1 %	-8 %	-7 %	-12 %
Muu palvelutoiminta	2 %	-1 %	0 %	1 %	9 %	5 %	4 %	0 %	6 %	2 %	16 %	-4 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	9 %	5 %	2 %	8 %	3 %	1 %	0 %	-2 %	-4 %	-2 %	-2 %	-11 %
Kiinteistöalan toiminta	7 %	2 %	1 %	4 %	-2 %	-6 %	-7 %	-7 %	-5 %	-5 %	-8 %	-3 %
Kuljetus ja varastointi	2 %	-1 %	0 %	8 %	4 %	0 %	-1 %	1 %	2 %	0 %	-1 %	-18 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	7 %	10 %	7 %	2 %	5 %	0 %	3 %	3 %	3 %	1 %	8 %	-2 %

Taulukko 2: Ostojen ja muiden kulujen muutos

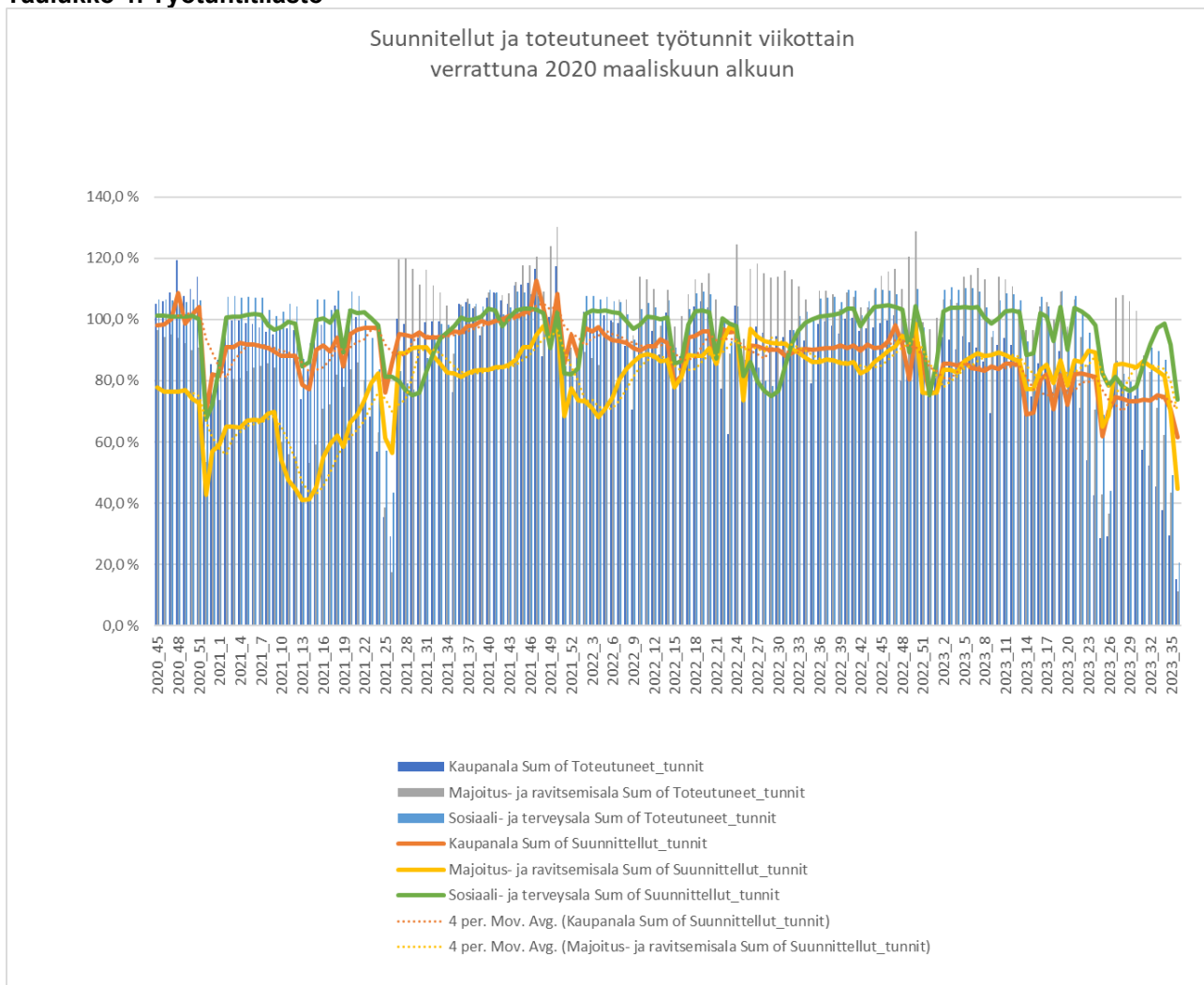
Keskimääräinen ostojen muutos verrattuna edelliseen vuoteen prosentteina	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	25 %	15 %	15 %	25 %	44 %	29 %	10 %	4 %	3 %	-5 %	-3 %	-12 %
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	33 %	24 %	28 %	28 %	18 %	15 %	10 %	10 %	6 %	3 %	-2 %	-7 %
Taiteet, viihde ja virkistys	36 %	16 %	9 %	16 %	26 %	17 %	10 %	2 %	1 %	-3 %	-4 %	-12 %
Rakentaminen	18 %	11 %	9 %	23 %	6 %	-4 %	-7 %	-8 %	-6 %	-10 %	-11 %	-34 %
Koulutus	9 %	0 %	11 %	14 %	6 %	4 %	1 %	6 %	-6 %	-5 %	-6 %	-14 %
Terveys- ja sosiaalipalvelut	4 %	-3 %	-1 %	15 %	5 %	2 %	7 %	10 %	9 %	9 %	3 %	2 %
Informaatio ja viestintä	23 %	14 %	11 %	12 %	3 %	5 %	0 %	-3 %	-6 %	-8 %	-9 %	-14 %
Teollisuus	15 %	7 %	9 %	13 %	4 %	-8 %	-7 %	-8 %	-6 %	-9 %	-6 %	-21 %
Muu palvelutoiminta	11 %	8 %	12 %	12 %	19 %	9 %	7 %	2 %	-5 %	0 %	-4 %	-14 %
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	14 %	5 %	5 %	9 %	3 %	2 %	4 %	-2 %	-5 %	-6 %	1 %	-9 %
Kiinteistöalan toiminta	7 %	7 %	3 %	16 %	12 %	2 %	10 %	4 %	1 %	0 %	7 %	-5 %
Kuljetus ja varastointi	15 %	9 %	10 %	25 %	11 %	4 %	4 %	0 %	0 %	-4 %	-10 %	-24 %
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	8 %	2 %	1 %	4 %	0 %	-3 %	-6 %	-8 %	-7 %	-6 %	-3 %	-13 %



Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

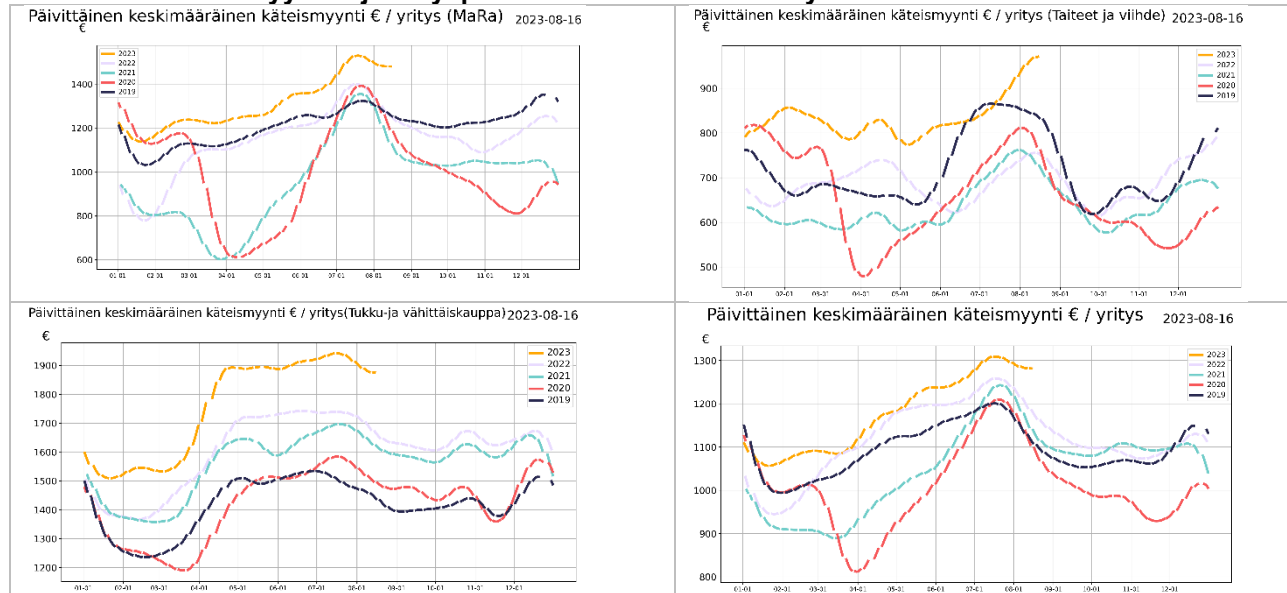


Taulukko 4: Työtuntitilasto





Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys





Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Ostolaskujen kiertonopeus päivinä	2022-06	2022-07	2022-08	2022-09	2022-10	2022-11	2022-12	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	33	30	34	32	32	31	33	36	35	37	36	40	44	46	50
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	19	14	20	16	20	17	16	19	17	20	17	22	25	24	21
Taiteet, viihde ja virkistys	23	20	21	23	22	22	22	25	22	25	25	29	31	31	33
Rakentaminen	17	17	18	18	19	19	19	20	20	21	21	24	24	25	27
Koulutus	11	14	13	14	12	13	14	14	13	12	13	13	16	18	15
Terveys- ja sosiaalipalvelut	27	29	37	33	33	33	31	31	31	30	28	34	32	34	33
Informaatio ja viestintä	21	22	24	23	23	27	24	26	25	26	28	28	31	32	34
Teollisuus	16	16	17	18	18	18	17	19	17	17	18	20	21	23	24
Muu palvelutoiminta	27	24	30	23	24	26	28	32	25	30	32	37	38	44	43
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	28	28	33	33	33	33	30	31	29	31	31	34	37	38	38
Kiinteistöalan toiminta	14	12	16	15	15	14	15	14	14	14	14	15	15	16	16
Kuljetus ja varastointi	22	21	24	23	24	22	20	19	18	21	20	21	22	23	26
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvot	13	18	21	20	20	19	18	16	17	21	18	29	21	21	21



Liite: Taulukoiden selitykset ja tilaston taustatiedot

Taulukko 1: Liikevaihdon kehitys euroina ja prosentteina

Taulukkoon on normalisoitu noin 10000 yrityksen liikevaihdon kehitys suhteessa viimevuoteen eri toimialoille. Otantaan valittavien yritysten määrä saattaa kuukausittain jossain määrin muuttua, josta johtuen luvuissa saattaa olla pieniä muutoksia aiemmin ilmoitettuihin lukuihin nähden. Yritysmäärän muutos johtuu siitä, että valitsemme mukaan vain yrityksiä, jotka ovat olleet mukana koko tarkastelujakson ja jakson pituuden kasvaessa osa yrityksistä saattaa pudota pois.

Taulukko 2: Ostojen suhteellinen muutos edelliseen vuoteen verrattuna

Ostojen muutos kuvaa ostovolyyymiä suhteessa edelliseen vuoteen. Tilastossa on mukana myös eläkevakuutusmaksut, verot ja muut tapahtumat jotka yritykselle kirjataan ostolaskuina. Ostovolyymin muutos arvioidaan prosentteina edelliseen vuoteen sekä toimialojen euromääräisenä muutoksena verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 3: Laskuvolyymien muutos edelliseen vuoteen nähden

Päivittäin lähetetyt laskut indikoivat taloudellista aktiivisuutta sekä myynnin kehittymistä. Vastaavasti päivittäin vastaanotetut laskut indikoivat PK-sektorin kulujen kehittymistä. Kuluissa ovat mukana suurimpina yksittäisinä kuluerinä ovat mm. ennakkovero, TYEL, YEL, vakuutukset, vuokrat. Muita liiketoiminnan kuluja ovat tyypillisesti esimerkiksi tuotannolliset ostot sekä työssä käytetty leasing kalusto, rahoituskulut, polttoainekulut, sähkö, vesi, luottokorttiostot, matkakulut jne.

Taulukko 4: Työtuntitilasto

Tilastossa seurataan suunniteltuja ja toteutuneita työtunteja kriisialoilla (Mara ja Kaupan alat) Tilastossa vertailun indeksitaso 100 % on maaliskuu 2020 alkuvuikot. Merkittävä osa tunneista kirjataan jälkikäteen, joten tilaston ajopäivän viikko ja suunnitellut tilaston ajopäivästä lasketut pari seuraavaa viikkoa vaikuttasivat nykytilanteessa päivittyvän jälkikäteen ajopäivää korkeammalle tasolle. Tilaston ajopäivää uudempien viikkojen osalta on mieluummin seurattava muutosta edellisiin viikkoihin nähden koska se tulee jossain määrin ennustamaan tuntien lisäystä tai vähenemistä jatkoa ajatellen.

Taulukko 5: Käteismyynnin ja tilityspisteiden lukumäärän kehitys

Tilastossa seurataan käteismyynnin euromääräistä volyyymiä sekä niiden yritysten joukkoa, jotka vastaanottavat käteismyynnitapahtumia. Käteismyynniksi lasketaan korttimyynti sekä käteistilitykset, kun ne suoritetaan yrityksen pankkitilille rahahuoltoyrityksen toimesta. Käteismyynnin arvo sisältää mahdollisen arvonnäköveron. Käteismyynnitapahtumien kehitystä seurataan kriisitoimialoittain. Tilaston avulla voidaan arvioida, kuinka suuri osa yrityksistä on avoinna ja vastaanottaa käteistapahtumia verrattuna viime vuoteen. Valitut sekä vuoden 2019 että 2020 tilastoissa ovat samoja yrityksiä. Molemmissa tapahtumissa on muutaman päivän viive alkuperäiseen myyntitapahtumaan.

Taulukko 6: Maksamattomat ostovelat

Maksamattomat ostovelat osuutena keskimääräisestä kuukausittaisesta liikevaihdosta lasketaan kaavalla erääntyneet ostolaskut / kolmen edellisen kuuden kuukauden myynti. Ostovelkojen kiertonopeus lasketaan vastaavasti kaavalla 365*ostovelat/keskimääräiset edellisen kuuden kuukauden ostot.

Tilaston tausta

Accountor toimittaa tilanepäivityksen kerran viikossa kriisin ajan keskittyen kussakin päivityksessä tilastoista esille nouseviin erityispiirteisiin. Accountor konsernin kirjanpito-ohjelmilla hoidetaan yli 100.000 suomalaisen PK-yrityksen kirjanpito. Näistä asiakkaista osa on valinnut reaaliaikaisen täysin sähköisen taloushallinnon, jolloin ostolaskut, myyntilaskut sekä pankkitilitapahtumat näkyvät kirjanpidossa lähes reaaliaikaisesti saman työpäivän aikana. Tilastot antavat päiväkohtaisen tilannekuvan sellaisena kuin se on kirjanpitoaineistossa. Tilastoissa ei ole huomioitu esimerkiksi tulevaa laskutusta, jotka päivätään aiemmalle päivämäärälle, esim. edelliselle kuulle. Tällä on merkitystä varsinkin kuun vaihteen aikoihin ennen kuin kuun vaihteesta on kulunut keskimäärin vähintään 5 päivää. Tuntikirjauksia tekee noin 80000 työntekijää Sote, Mara ja Kaupan aloilla, Riippuen työehtosopimuksesta tunnit pitää suunnitella jo viikkoa tai kahta viikkoa ennen työn aloitusta. Käytännössä tuntien osalta toteutuneet tunnit kirjautuvat jälkikäteen viimeistään palkanmaksuajankohtaan mennessä. Tästä johtuen tunteja kirjaan jälkikäteen toteutuneiksi vielä muutama viikko takautuvasti.

Tilaston lähdeaineiston demografia

Accountor konsernin sähköisen taloushallinnon lähes reaaliaikaisista asiakkaista olemme satunnaisotannalla valinneet lähes 10.000 asiakasta, joiden sekä kirjanpito tiedot löytyvät sekä keväältä 2019 että nyt keväältä 2020 tehden vuosivertailun mahdollisimman luotettavaksi. Aineiston muuttamiseksi paremmin keskimääräistä yritystä kuvaavaksi olemme poistaneet keskimääräistä merkittävästi suuremmat yksittäiset tapahtumat, kuten yksittäiset suurimmat laskut (outliers) joita syntyy esim. koko varaston myynnin tai muun vastaavan liiketapahtuman yhteydessä. Lisäksi emme raportoi lukuja, joissa on vähemmän kuin 10 yrityksen tietoja.

Sähköisen taloushallinnon asiakkaat ovat tyypillisesti modernimpia yrityksiä, joissa yrittäjä haluaa olla paremmin selvillä yhtiön tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Tilastoissa ei tietosuojan vuoksi huomioida toimiminiä tai esimerkiksi käteiskauppaa tekevää kuluttajille myyviä yrityksiä. Vastaavasti työvuorosuunnittelua ja tuntikirjauksia tekevät tyypillisesti vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, joten tilastossa ei ole mukana kaikkein pienimpiä yrityksiä.

Tietosuojasta

Accountor käsittelee tietoja ja tuottaa tilastoja tietosuojalainsäädännön ja sopimusehtojen rajoissa. Tiedot perustuvat taloushallintopalveluiden tarjoamisen/tuottamisen yhteydessä syntyneisiin tapahtuma/transaktiotietoihin ja niitä on käsitelty tilastollisin menetelmin. Käsiteltävät tiedot on aggregoitu siten, että yksittäistä yritystä ei ole mahdollista tunnistaa, lisäksi tietosuojapolitiikkamme mukaisesti tietoja julkistetaan ulos vain toimialakohteisesti ja keskiarvoina.

Petri Karjalainen

+358 40 741 6041

petri.karjalainen@finago.com

www.accountor.com